

עין משפט
גו מצוה

כו:

ראוהו בית דין פרק שלישי ראש השנה

מסורת הש"ס

ב א מ"י פ"א תלמוד
שופר הלכה ב פתח עין
מכ:
ב מ"י פ"א תלמוד
מענות הלכה ב:
א ב מ"י פ"א תלמוד
שופר הלכה ב פ"א
תלמוד שמעון הלכה (א)
ני (א) ופ"י תלמוד תפלה
הלכה ב:
ב ד מ"י פ"א תלמוד
שופר הלכה ב פתח
פסק מנ שופר א"ח סי'
תקפו טע"ב ח:

רכינו הנגאל

פ"י קבען פלוגי גולני
פלוגי כדרכיה היקבע
ארם אלהים וגי:
פ"י סירוגין פסקי
פסקי חלולות פירוש
פרשתין פ"י מהפך
במורה סלסלת בעשרה
פ"י טאטיאהא מכבר
שוכבדן בו את היות
פ"י יתבן משואר [פתגמי]
שופר ר"ה של על סו:
א"ר לוי מצוה של ראש
השנה ושל יום הכיפורים
והוא היובל בכפופין ושל
ימות השנה כגון תענית
בפשוטין ור' לוי בראש
השנה כלבו הוא דארב
כ"י יהודה דתנן ר' יהודה
אמר בראש שנה תוקעין
בשל זכרים ויובלות בשל
יעלים וקייאן לן כ"י לוי
בראש שנה זכרים הכיפורים
בכאי פלוגי תנא קמא
ור' יהודה ר' יהודה
סבר בראש השנה בכאי
דכ"י איניש טפי עדיף
וביום הכפורים בכאי
דפשיט איניש דעתיא טפי
מעלי ותנא קמא סבר
אדרבה איפאכא מתבאר:

חלולות. ונפקא מינה לזכ"ק דיומא (דף י"ח). דלמרינן
אין מאכלין אותו זכרים המביאים לידו טומאה
כגון חלולות: של יע"ש פשוט. פירש נקונטרס מיה שכן שמה
וקורין אותה אשטנוני"ק וערוך פ"י היא כשכה נקבה וקרן הכשנה
רגיל להיות פשוט וכפירש הקונטרס
נראה דיעל מיה דמכ"ב (תהלים קד)
הרים הגבוהים ליעלים וחקו וישן
(דברים יד) מתרגמין ויעלל ורמא
ומזה בשל יעל פשוט כמשמע בגמ'
דכמה דפשיט טפי עדיף משום נשא
לכנוני אל כפיש ומיהו אין הלכה כן
אלא כר' יהודה דלמר כר"ה בשל
זכרים כפופים דהיינו של אל ור' לוי
קאי כותיה בגמ' דלמר מזהו של
ר"ה ויהי"כ כפופים דקסדר כמה
דכ"י איניש טפי עדיף משום והיו
עיני ולבי שם ודלמר ר' אבהו כפ"ק
(דף טו.) למה מוקעין כשופר של אל
למר הקב"ה מקעו לפני כשופר של
אל כדי שזכור לנס עקידת יצחק
ומיהו נראה דלא פלוגי אלא לכתחילה
בשל כולו מודו דיואל דיעבד בין
דאל אל בין בשל יעל כדקמי רישא
כל השפלות כשרים חוץ משל פרה
והיכא נלא מלא של אל יואל בשל רחל
כאז כשעיר מועד דלמזהו פלוגי
דאל ר' לוי מזה קאמר ועוד אטו
פשוט וכפוף כמיב בראש מעבדו
שופר כמיב ציובל (ויקרא כה) וילפינן
ר"ה מיניה ומיון כולוהו אקרו שופר
חוץ משל פרה למה לא יאל ועוד משמע
דפלוגתא דרבנן ור' יוסי כפ"י עומן
ופלוגתא דרבנן ור' יהודה כפ"י עומן
ולאו חדא פלוגתא היא ואם ממלא
לומר דדוקא איירי אס כן היא חדא
פלוגתא דרבנן קמא כולוהו כשרין בין
כראש השנה בין כיהי"כ בין כמעניות
חוץ משל פרה ור' יוסי אומר אף של
פרה ולחדן רבנן ר"ה ויהי"כ בשל יעל
ומעניות של זכרים ולר' יהודה ר"ה
של זכרים וציובל בשל יעלים ומיהו
קשה קמא דאל ר' לוי דלמר מזהו
של ר"ה ויהי"כ היינו משום דילפינן
גזירה שיהו זה מזה כשביעי שביעי
דלמרינן כפ' בתרא (דף לז.) וכדמנן
שזה יובל לר"ה לתקיעה ושל כל השנה
טעמא שנה מזהו בעלמא כדלמרינן
דכמה דכ"י איניש טפי עדיף היינו
דוקא כראש השנה שהתקיעה לתפלה
ולכרוון אלז יובל אין התקיעה אלא
סימן שלום עבדים והשמעות שדות
החורות לנעלים לכן היה נראה לי
ממון זה דאני יואל אלז ככפוף פירוש
לדבר להיות כפוף אין לא לא וגמרינן
יובל מיניה: ושרתי הצוצרות
באמצע. שתי שופרות היו להן אחד
מכאן ואחד מכאן כדי שיהיו החלולות
באמצע משום דמלות היום בחלולות:
רבי יהודה אומר בר"ה בשל זכרים
ויובלות בשל יעלים. לית

קבען פלוגי. גולני פלוגי: כמה קבענו. המעשר והתורומה אדם
קובעים אותי: מאי סירוגין. ששנינו במגילה (דף קד) קראה סירוגין
(סירוגין): פסקי. למרקים שאינן נכנסין יחד: מאי חלולות. כמה
ששנינו כפ"ק דיומא (דף י"ח).
קבען פלוגי לא הוה ידע מאי קאמר ליה
אתא שאיל בי מדרשא (אמר) ליה גולן אמר
לך דכתיב יהיקבע אדם אלהים ויגו' א"ל
רבא מברניש לרב אשי אי הואי התם הוה
אמינא ליה היכי קבעך במאי קבעך ואמאי
קבעך וממילא הוה ידענא ואיהו סבר
מילתא דאיסורא קאמר ליה לא הוה ידעי
רבנן מאי סירוגין שמעיה לאמתא רבי
רבי דהוותהו רבנן דהוה עיילי פסקי
אמרה להו עד מתי אתם נכנסין סירוגין
לא הוה ידעי רבנן מאי חלולות יומא חד
שמעיה לאמתא רבי רבי דהוה ליהוה
גברא דקא מברר פרפחניה אמרה ליה עד
מתי אתה מפור חלולות לא הוה ידעי
רבנן מאי סלסלה ותורומך יומא חד
שמעיה לאמתא רבי רבי דהוה אמרה
להוה גברא דהוה קא מרפך בשעריה
אמרה ליה עד מתי אתה מסלסל בשערך
לא הוה ידעי רבנן מאי וטאמאתיה בממאמא
השמד יומא חד שמעיה לאמתא רבי רבי
דהוה אמרה לחבירתה שקולי טאמאתא
וטאמי ביתא לא הוה ידעי רבנן מאי יהשלך
על ה' יהבך והוא יכלכלך אמר רבה בר
בר חנה ר' יומא ר' הוה אולינא בהדי ההוא
טייעא הוה דינא מונא ואמר לי שקול
יהבך ושדי אנמלאי: מתנני' שופר של
ראש השנה של יעל פשוט ופיו מצופה זהב
יושתי הצוצרות מן הצדדין שופר מאריך
וחצוצרות מקצרות שמצות היום בשופר
ובתעניות בשל זכרים כפופין ופיהן מצופה
כסף ושתי הצוצרות באמצע ישופר מקצר
היוה היובל לר"ה לתקיעה ולכרבות רבי
יהודה אומר בר"ה תוקעין בשל זכרים
ויובלות בשל יעלים: גמ' א"ר לוי יצוה
של ר"ה ושל יוה"כ בכפופין ושל כל השנה
בפשוטין והתנן שופר של ר"ה של יעל
פשוט הוא דאמר כי האי תנא דתניא רבי
יהודה אומר בר"ה היו תוקעין בשל זכרים
כפופין ויובלות בשל יעלים ולימא הלכתא
כרבי יהודה אי אמרת הלכתא כר' יהודה
הוה אמינא אפילו של יובל גמ' בר' יהודה
סבירא ליה קא משמע לן במאי קמיפלגי
מר סבר בר"ה כמה דכ"י איניש דעתיא
טפי מעלי וביום הכפורים כמה דפשיט איניש
דעתיא טפי מעלי ומר סבר בראש השנה
טפי מעלי (ב) ובתעניות כמה דכ"י

קבען פלוגי. גולני פלוגי: כמה קבענו. המעשר והתורומה אדם
קובעים אותי: מאי סירוגין. ששנינו במגילה (דף קד) קראה סירוגין
(סירוגין): פסקי. למרקים שאינן נכנסין יחד: מאי חלולות. כמה
ששנינו כפ"ק דיומא (דף י"ח).
קבען פלוגי לא הוה ידע מאי קאמר ליה
אתא שאיל בי מדרשא (אמר) ליה גולן אמר
לך דכתיב יהיקבע אדם אלהים ויגו' א"ל
רבא מברניש לרב אשי אי הואי התם הוה
אמינא ליה היכי קבעך במאי קבעך ואמאי
קבעך וממילא הוה ידענא ואיהו סבר
מילתא דאיסורא קאמר ליה לא הוה ידעי
רבנן מאי סירוגין שמעיה לאמתא רבי
רבי דהוותהו רבנן דהוה עיילי פסקי
אמרה להו עד מתי אתם נכנסין סירוגין
לא הוה ידעי רבנן מאי חלולות יומא חד
שמעיה לאמתא רבי רבי דהוה ליהוה
גברא דקא מברר פרפחניה אמרה ליה עד
מתי אתה מפור חלולות לא הוה ידעי
רבנן מאי סלסלה ותורומך יומא חד
שמעיה לאמתא רבי רבי דהוה אמרה
להוה גברא דהוה קא מרפך בשעריה
אמרה ליה עד מתי אתה מסלסל בשערך
לא הוה ידעי רבנן מאי וטאמאתיה בממאמא
השמד יומא חד שמעיה לאמתא רבי רבי
דהוה אמרה לחבירתה שקולי טאמאתא
וטאמי ביתא לא הוה ידעי רבנן מאי יהשלך
על ה' יהבך והוא יכלכלך אמר רבה בר
בר חנה ר' יומא ר' הוה אולינא בהדי ההוא
טייעא הוה דינא מונא ואמר לי שקול
יהבך ושדי אנמלאי: מתנני' שופר של
ראש השנה של יעל פשוט ופיו מצופה זהב
יושתי הצוצרות מן הצדדין שופר מאריך
וחצוצרות מקצרות שמצות היום בשופר
ובתעניות בשל זכרים כפופין ופיהן מצופה
כסף ושתי הצוצרות באמצע ישופר מקצר
היוה היובל לר"ה לתקיעה ולכרבות רבי
יהודה אומר בר"ה תוקעין בשל זכרים
ויובלות בשל יעלים: גמ' א"ר לוי יצוה
של ר"ה ושל יוה"כ בכפופין ושל כל השנה
בפשוטין והתנן שופר של ר"ה של יעל
פשוט הוא דאמר כי האי תנא דתניא רבי
יהודה אומר בר"ה היו תוקעין בשל זכרים
כפופין ויובלות בשל יעלים ולימא הלכתא
כרבי יהודה אי אמרת הלכתא כר' יהודה
הוה אמינא אפילו של יובל גמ' בר' יהודה
סבירא ליה קא משמע לן במאי קמיפלגי
מר סבר בר"ה כמה דכ"י איניש דעתיא
טפי מעלי וביום הכפורים כמה דפשיט איניש
דעתיא טפי מעלי ומר סבר בראש השנה
טפי מעלי (ב) ובתעניות כמה דכ"י

ד"ה כמה קבענו התעשר (ב ג' אמר.) (ג) ומפשיט
והי' נראה דהיה נכנסו
גמ' דמיימי נס ספיה
דכך קרא ואמרוס כמה
קבענו התעשר והתורומה
(ג) מילה י"ח (ד) ומניח
י"ח מ"ג (ה) לקמן טע.
ל' ועדין י"ח (ו) פ"א
ויבוי"ב.

תורה אור השלם

1. ויקבע אדם אלהים
ביתאם קבעים אתי
ואמרוס כמה קבענו
התעשר והתורומה:
מלאכי ג' ח
2. סלסלה ותורומך
תכבדך כי תחבבה
משלי ד ח
3. ושמותיה למורש כפר
ואנפי קים וטאמאתיה
במטאטא השמד נאם י'
צבאות ישעיהו י"ב
4. השלך על י' יהבך
והוא יכלכלך לא יתן
לעולם מוט לצורך:
הלים נה כג

הגרות הב"ח

(א) ש' דפשיט איניש
דעתיא טפי מעלי וביום
הכפורים גמי דמור
גזירה שרה שפוטות
כמה דכ"י: (ב) רש"י ד"ה
כמה דפשיט סי' ותיבוס
נמי דשרה הוא משום
גזירה שרה ובתעניות סי'
פלג:

לעני רש"י

עורקלי' [פולפוי"ר].
רנלה חלולות (עשכ"ב).
שטי"ן בריך
[אישיי"נב"ר] ע"ו ב'.

מוסף רש"י

לא הוה ידעי
רבנן תלמידי רביש
הקדוש (פ"ל) (ח. א.).
חלולות. מין ידך
הוא ושני כמה מקומות
מחשבה ובכתיב (ש"ס).
פרפחניה. פיקלג"י
לע"ז (ש"ס). מסלסל
בשערך. למדט שהסלסל
לשן חפוש והיפך
(ש"ס). וטאמאתיה. לשן
כית. אשקוי"ר לע"ז
ישעיהו י"ב (ג). טאטיאה.
אשקוי"ר לע"ז (ח. א.).
לחקיעה ולכרבות.
שהי נמי אמרוס כיום
הכפורים של שנת היובל
מלכות וכוונת שופרות
(ע"ב ג.)

כמה דפשיט איניש דעתיא
טפי מעלי:
ופיו

למה דפשיט איניש דעתיא
טפי מעלי:
ופיו
למה דפשיט איניש דעתיא
טפי מעלי:
ופיו